

به نام خدا

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

**Amirkabir University
of Technology**

تکلیف دوم- یادگیری ماشین کاربردی

استاد مربوطه: دکتر ناظر فرد

نام: زهرا اخلاقی

شماره دانشجویی: ۴۰۱۱۳۱۰۶۴

ایمیل: zahra.akhlaghi@aut.ac.ir

بهار ۱۴۰۲

فهرست مطالب

Q1	4
a)	4
b)	4
c)	5
d)	6
e)	6
f)	7
g)	8
h)	9
i)	10
j)	10
k)	10
l)	11
m)	11
Q2	13
a)	13
b)	13
c)	14
d)	14
e)	15
f)	15
h)	16
i)	16
Q3	17
a)	17
b)	17
c)	17
d)	20
Q4	22
a)	22
b)	22
e)	23
f)	23
g)	24
h)	24
i)	25
Q5	26
a)	26
b)	27
c)	27
d)	27
e)	28

f)
g)

28
29

(a)

مجموعه داده های نامتعادل مجموعه داده هایی هستند که در آنها توزیع کلاس ها برابر نیست، به این معنا که یک یا چند کلاس تعداد اعضای کمتری نسبت به بقیه دارند. چالش اصلی آن عبارتند از:

- یک مدل ممکن است به سمت کلاس اکثریت سوگیری داشته باشد و عملکرد ضعیفی در کلاس اقلیت داشته باشد.
- تعداد نمونه ها در کلاس اقلیت آموزش برای آموزش یک مدل بسیار کم است. این می تواند به بیش از حد برازش تبدیل شود، جایی که مدل نویز را به جای الگوهای اساسی یاد می گیرد.
- تعمیم ضعیف در مدل های جدید و دیده نشده.
- معیارهای ارزیابی غیرمعمول ممکن است برای مجموعه داده های نامتعادل مناسب نباشند، زیرا عدم تعادل کلاس را در نظر نمی گیرند. برای مثال، مدلی که همیشه کلاسیک اکثریت را پیش بینی می کند، ممکن است دقت بالایی داشته باشد، اما مدل مفیدی نیست.
- اگر مجموعه داده نامتعادل نماینده توزیع واقعی کلاس ها نباشد، ممکن است مدل روی داده های جدید و دیده نشده عملکرد خوبی نداشته باشد.
- مجموعه داده های نامتعادل می توانند بر مدل تاثیرات، سوگیری نسبت به کلاس اکثریت، تطبیق بیش از حد، معیارهای عملکرد ضعیف، مشکل در آموزش را داشته باشد.
- برای رفع این مشکل تکنیک های زیر وجود دارد:
- نمونه گیری مجدد: این روش یا کلاس اقلیت را بیش از حد نمونه گیری می کنند یا از کلاس اکثریت کمتر نمونه برداری می کنند تا توزیع طبقات متعادل شود.
- یادگیری حساس به هزینه: تخصیص هزینه بالاتر برای طبقه بندی اشتباه طبقه اقلیت است و مدل را نسبت به آن حساس تر می کند.
- روش مجموعه: ترکیب چندین مدل برای بهبود عملکرد کلی است، با تمرکز هر مدل بر جنبه های مختلف داده ها.
- تولید داده مصنوعی: تولید نمونه های مصنوعی برای کلاس اقلیت برای افزایش آن در مجموعه داده است.
- استفاده از الگوریتم: برخی از الگوریتم ها، مانند درخت های تصمیم گیری یا SVM، روش های خاص خود را برای مقابله با داده های نامتعادل دارند.
- مجموعه داده های نامتعادل می تواند به طور قابل توجهی بر عملکرد مدل های یادگیری ماشین تأثیر بگذارد و استفاده از تکنیک های مناسب برای رسیدگی به این مسئله ضروری است.

(b)

نرمال سازی داده ها می تواند تاثیر قابل توجهی بر عملکرد مدل های یادگیری ماشین داشته باشد که عبارتند از:

- ۱- میتواند به همگرایی سریعتر الگوریتم بهینه سازی کمک کند.
- ۲- احتمال خطاهای عددی را هنگام آموزش مدل کاهش دهد.
- ۳- دقت مدل را بهبود بخشد، به خصوص زمانی که ویژگی های ورودی مقیاس ها یا واحدهای متفاوتی داشته باشند.
- ۴- عملکرد تعمیم مدل را با کاهش تأثیر عوامل پرت و حساسیت کمتر مدل به تغییرات در مقیاس ویژگی های ورودی بهبود بخشد.

از تکنیک های نرمال سازی داده ها عبارتند از: Min-max scaling, Z-score scaling, Log transformation, Robust scaling, Power transformation, Unit vector scaling.

انتخاب تکنیک نرمال سازی می تواند تاثیر قابل توجهی بر نتایج یک مدل یادگیری ماشین داشته باشد. تکنیک های نرمال سازی مختلف می تواند منجر به دامنه ها و توزیع های متفاوتی از داده ها شود که می تواند روی همگرایی، سوگیری، تعمیم، حساسیت و تفسیرپذیری مدل تأثیر داشته باشد.

هنگام انتخاب یک تکنیک نرمال سازی برای یک مجموعه داده خاص، عواملی نظیر: مقیاس داده ها، توزیع داده ها، موارد پرت، تفسیرپذیری، حساسیت، پیچیدگی محاسباتی، دانش دامنه باید در نظر گرفته شود.

(c)

در مرحله پیش پردازش داده ها میتوان تبدیل داده های دسته بندی به عددی را انجام داد. تکنیک های زیر برای encoding داده ها استفاده میشود، که عبارتند از:

One-Hot Encoding: این تکنیک زمانی استفاده می شود که یک متغیر تعداد کمی از مقادیر یا دسته های منحصر به فرد داشته باشد. در این تکنیک، یک ویژگی باینری جدید برای هر مقدار منحصر به فرد متغیر ایجاد می شود و در صورتی که مشاهده متعلق به آن دسته باشد، مقدار ویژگی باینری برابر با 1 و در غیر این صورت 0 تنظیم می شود.

این روش می تواند ابعاد فضای ویژگی را به میزان قابل توجهی افزایش دهد که می تواند منجر به "curse of dimensionality" شود، این حال، این روش می تواند روابط غیرخطی بین متغیر طبقه بندی و متغیر هدف را ثبت کند، که می تواند دقت مدل را بهبود بخشد.

Label Encoding: این تکنیک زمانی استفاده می شود که یک متغیر طبقه بندی دارای تعداد زیادی مقادیر یا دسته های منحصر به فرد باشد. در این تکنیک، به هر مقدار، یک مقدار صحیح منحصر به فرد اختصاص داده می شود. این روش می تواند منجر به پیش بینی های نادرست شود، به ویژه اگر سوگیری ترتیب ماهیت واقعی داده ها را منعکس نکند.

Target Encoding: این روش هر دسته از متغیرهای طبقه بندی را با میانگین مقدار هدف برای آن دسته جایگزین می کند. اگر تعداد مشاهدات برای هر دسته کم باشد، یا اگر متغیر هدف دارای نویز باشد، رمزگذاری هدف می تواند منجر به بیش از حد برازش شود.

انتخاب روش رمزگذاری برای متغیرهای طبقه بندی باید بر اساس مساله، داده های موجود و همچنین بر اساس نوع مدل مورد استفاده باشد و براساس آن از روش مناسب استفاده شود.

انتخاب تکنیک رمزگذاری برای متغیرهای طبقه بندی می تواند بر پیچیدگی محاسباتی و تفسیرپذیری یک مدل یادگیری ماشینی به روش های مختلف تأثیر بگذارد.

پیچیدگی محاسباتی: One-Hot Encoding می تواند ابعاد فضای ویژگی را به میزان قابل توجهی افزایش دهد، که می تواند منجر به افزایش پیچیدگی محاسباتی و زمان آموزش شود. با این حال، پیچیدگی محاسباتی ممکن است همچنان به اندازه داده ها و الگوریتم های خاص مورد استفاده بستگی داشته باشد.

تفسیرپذیری: One-Hot Encoding می تواند مدل را کمتر قابل تفسیر کند زیرا فضای ویژگی حاصل می تواند بسیار بزرگ و پراکنده باشد، که ممکن است درک اهمیت ویژگی های فردی را دشوار کند. رمزگذاری برچسب و رمزگذاری هدف می توانند تفسیرپذیرتر باشند، زیرا مقادیر عددی حاصل را می توان به راحتی به مقادیر طبقه بندی اصلی نگاشت و تفسیر روابط بین ویژگی ها و متغیر هدف را آسان تر می کند.

انتخاب تکنیک رمزگذاری باید بر اساس ویژگی های خاص مجموعه داده، مدل یادگیری ماشینی مورد استفاده و الزامات تفسیرپذیری مدل باشد. مهم است که هنگام انتخاب یک تکنیک تاثیرات آن به دقت در نظر گرفته شود.

(d)

درخت تصمیم یک مدل ناپارامتریک است زیرا هیچ فرضی در مورد توزیع اساسی داده ها یا شکل عملکردی رابطه بین متغیرهای ورودی و خروجی ندارد و درخت تصمیم، هیچ شکل عملکردی خاصی را به خود نمی گیرند و در برازش روابط پیچیده بین متغیرهای ورودی و متغیر خروجی انعطاف پذیر است،

در یک درخت تصمیم، ساختار درخت با تقسیم بندی بازگشتی داده ها بر اساس مقادیر متغیرهای ورودی تعیین می شود و تقسیم بندی های حاصل بر اساس معیارهایی از افزایش اطلاعات یا کاهش ناخالصی انتخاب می شوند. درخت حاصل را می توان رابطه بین متغیرهای ورودی و متغیر خروجی در نظر گرفت.

(e)

انتخاب معیارهای تقسیم برای درخت تصمیم بستگی به مساله و نوع داده مورد استفاده دارد. چندین معیار تقسیم رایج وجود دارد که در الگوریتم های درخت تصمیم استفاده می شود، از جمله:

Gini impurity: این معیار اندازه گیری می کند که اگر یک عنصر به طور تصادفی بر اساس توزیع برچسب ها در زیرمجموعه برچسب گذاری شود، چند بار به اشتباه برچسب گذاری می شود.

Entropy: میزان عدم قطعیت یا تصادفی بودن توزیع کلاس نمونه ها را در گره اندازه گیری می کند.

Classification error: این معیار میزان ناخالصی یک گره بر اساس نرخ طبقه بندی اشتباه نمونه های موجود در گره است که نسبت نمونه هایی را در گره که به اشتباه طبقه بندی شده اند اندازه گیری می کند.

انتخاب معیار تقسیم می تواند به ویژگی های داده ها و مسئله بستگی داشته باشد. به طور کلی، دو مورد اول بیشتر استفاده می شوند، زیرا نسبت به تغییرات توزیع کلاس حساس تر هستند و می توانند منجر به درخت های تصمیم گیری دقیق تر و قوی تر شوند.

(f)

$$F) \text{ Entropy}(S) = -\sum p_i \cdot \log p_i$$

4011310 64

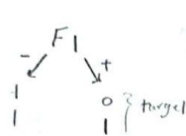
زهره اخلاقی

$$\text{information gain}(F) = \text{Entropy}(S) - \sum \frac{|S_{a(V)}|}{|S|} \times \text{Entropy}(S_{a(V)})$$

مثال: Entropy(3,1) = $-\frac{3}{4} \log(\frac{3}{4}) - \frac{1}{4} \log(\frac{1}{4}) = 1.5623$

target entropy

→ information gain for F1:

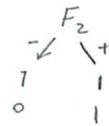
$$F_1 = + \text{ (pure) entropy} : \text{entropy}(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}) = 0$$

$$F_1 = - \text{ (pure) entropy} : \text{entropy}(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}) = -\frac{1}{2} \log(\frac{1}{2}) - \frac{1}{2} \log(\frac{1}{2}) = 1$$

$$\text{Average info of subtree (weighted)} = \frac{1}{2} \times 0 + \frac{1}{2} \times 1 = \frac{1}{2}$$

$$\text{information gain}(S, F_1) = 1.5623 - 0.5 = 1.0623$$

→ information gain for F2:

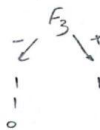
$$F_2 = + \text{ (pure) entropy} : \text{entropy}(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}) = 0$$

$$F_2 = - \text{ (pure) entropy} : \text{entropy}(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}) = 1$$

$$\text{Average information} = \frac{1}{2} \times 0 + \frac{1}{2} \times 1 = \frac{1}{2}$$

$$\text{information gain}(S, F_2) = 1.5623 - 0.5 = 1.0623$$

→ information gain for F3:

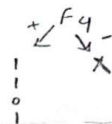
$$F_3 = + \text{ (pure) entropy} : 0$$

$$F_3 = - \text{ (pure) entropy} : \text{entropy}(\frac{2}{3}, \frac{1}{3}) = -\frac{2}{3} \log(\frac{2}{3}) - \frac{1}{3} \log(\frac{1}{3}) = 0.918$$

$$\text{Average information} = \frac{3}{4} \times 0.918 + \frac{1}{4} \times 0 = 0.6885$$

$$\text{information gain}(S, F_3) = 1.5623 - 0.6885 = 0.8738$$

→ information gain for F4:

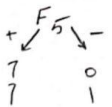

$$F_4 = + \text{ (pure) entropy} : \text{entropy}(\frac{3}{4}, \frac{1}{4}) = 1.5623$$

$$\text{Average information} = \frac{1}{4} \times 1.5623 + 0 \times 0 = 0.3906$$

$$\text{information gain}(S, F_4) = 0$$

→ information gain for F5:

$$F_5 = + \text{ entropy} \rightarrow \text{entropy}(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}) = 0$$

$$F_5 = - \text{ entropy} \rightarrow \text{entropy}(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}) = 1$$

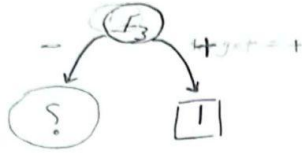
$$\text{Average info of subtree} = \frac{1}{2}$$

$$\text{information gain}(S, F_5) = 1.56 - 0.5 = 1.06$$

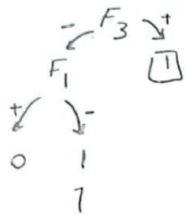
$$\arg \max (1.6, 1.06, 0.8, 1.06, 1.06) = 1.06 \rightarrow F_3$$

ماکزیم مقدار F_3 information gain برای ستن های مختلف مربوط به ستن F_3 است.

در شاخه اول F_3 به F_3 می گردد

این مراحل را برای شاخه $F_3 = -$ انجام دهیم

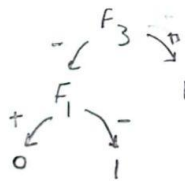

$$\begin{aligned} F_1 &= \text{entropy} \rightarrow 0 \\ F_1 &= 1, 1, 1, 1 \rightarrow 0 \end{aligned} \quad \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} \rightarrow \text{average information} \rightarrow 0$$

$$\text{information gain}(S_1, F_3) = 1.5623 - 0 = 1.5623$$

*** با توجه به اینکه این شاخه ضلع ترین نقیض عمل را دارد نیاز به بررسی بقیه ستن ها نیست.

نتیجه ی نهایی به صورت زیر است.

۹) تکنیک *pruning* در آموزش *decision tree* استفاده می شود که برای

کاهش اندازه درخت به وسیله کاهش شاخه های اضافی به کار می رود به طوری که تا بیشترین یادگیری درخت به نفع نماند باشد.

همچنین تکنیک *pruning* می تواند نتایج نهایی *decision tree* را با کاهش *overfit* شدن، بهبود دهد.

overfit در درخت زمانی رخ می دهد که درخت بسیار پیچیده باشد و مدل کاملاً با *fit* شده باشد. در این حالت مدل *decision tree* تمامی داده های مورد نظر را به خوبی حفظ کرده است و تا آنکه بر روی داده های گسترش آن را آزمایش کنیم ممکن است نتیجه ای مطلوب به ما ندهد و *pruning* به کمک می کند که از *overfit* شدن جلوگیری کنیم. البته *pruning* همیشه باعث افزایش درخت نتیجه گیری نهایی نمی شود در برخی موارد حذف کردن برخی شاخه ها باعث کاهش درخت *decision tree* می شود.

مادریت F از این تکنیک *pruning* استفاده کرده ایم، به این دلیل که زمانی که با F_3 شاخص بندی کنیم اگر $F_3 + \text{بزرگ}$ *target* هزاره یک خواهد بود در نتیجه نیاز به ادغام این شاخص دیگر نیازی نیست. همین طور در شاخص بندی بعد از F_1 دیگر نیازی به ادغام شاخص بندی نیست زیرا با F_1 که متن باشد به یک می رسم و با $F_1 + \text{هزاره}$ به صفر می رسم. و دیگر نیازی به ادغام کردن درخت نیست. به علاوه اگر درخت بزرگتر شاخه ها بیشتر و درخت بزرگتر باشد، شاخه های که خصوصاً آنها از یک مقدار کمتر بیشتر گیر نیازی به ادغام دادن شاخص رسیدن به خصوص عدد در صفر در برگ درخت نیست.

درخت های تصمیم را می توان برای مسائل طبقه بندی چند طبقه استفاده کرد. در واقع درخت های تصمیم یکی از محبوب ترین و موثرترین روش ها برای *multi-class classification* هستند. در یک درخت تصمیم برای طبقه بندی

چند کلاسه با پارتیشن بندی بازگشتی داده ها بر اساس مقادیر متغیرهای ورودی ساخته می شود، به طوری که هر گره داخلی یک قانون تصمیم را بر اساس یکی از متغیرهای ورودی نشان می دهد و هر برگ نشان دهنده یک برچسب کلاس است.

چندین استراتژی برای ساخت درخت های تصمیم برای multi-class classification ه وجود دارد، از جمله رویکرد one-vs-all، که در آن یک درخت تصمیم باینری جداگانه برای هر کلاس ساخته می شود، و رویکرد one-vs-one. که در آن یک درخت تصمیم باینری جداگانه برای هر جفت کلاس ساخته شده است.

(i)

بهره اطلاعات و نسبت بهره دو معیار تقسیم رایج هستند که در الگوریتم های درخت تصمیم برای تعیین بهترین راه برای تقسیم داده ها در هر گره استفاده می شوند. تفاوت اصلی بین افزایش اطلاعات و نسبت بهره در این است که بهره اطلاعات فقط کاهش آنتروپی حاصل از تقسیم داده ها بر اساس یک ویژگی خاص را در نظر می گیرد، در حالی که نسبت بهره اطلاعات ذاتی ویژگی و تعداد شاخه هایی را که ایجاد می کند در نظر می گیرد. در عمل، هم نسبت به دست آوردن اطلاعات و هم نسبت بهره می توانند به عنوان معیارهای تقسیم در الگوریتم های درخت تصمیم مورد استفاده قرار گیرند و انتخاب بین آنها به مشکل خاص و ویژگی های داده ها بستگی دارد.

(j)

درخت های تصمیم را می توان برای مسائل رگرسیون چند خروجی با ساختن یک درخت تصمیم جداگانه برای هر متغیر خروجی استفاده کرد. چندین استراتژی برای ساخت درخت تصمیم برای مسائل رگرسیون چند خروجی وجود دارد، که عبارتند از:

رویکرد مستقل: هر درخت تصمیم با استفاده از یک الگوریتم رگرسیون استاندارد، مانند CART یا C4.5 ساخته می شود و پیش بینی های هر متغیر خروجی با دنبال کردن مسیری در درخت تصمیم مربوطه که به گره برگ منتهی می شود، به دست می آید.

رویکرد مشترک: از یک الگوریتم رگرسیون اصلاح شده استفاده می شود که می تواند چندین متغیر خروجی را به طور همزمان مدیریت کند، مانند Random Forest یا Gradient Boosting. در این مورد، یک درخت تصمیم واحد برای پیش بینی همه متغیرهای خروجی با هم، با استفاده از یک معیار تقسیم مشترک که همبستگی بین متغیرهای خروجی را در نظر می گیرد، ساخته می شود.

(k)

CART و C4.5 از جهات زیر با یکدیگر متفاوت هستند:

نوع درخت: CART یک درخت باینری است، به این معنی که هر گره داخلی دقیقاً دو شاخه دارد، در حالی که C4.5 هر گره داخلی می تواند بیش از دو شاخه داشته باشد.

معيار تقسيم: CART از شاخص جینی به عنوان معیار تقسیم خود برای مسائل طبقه بندی و میانگین مربعات خطا به عنوان معیار تقسیم خود برای مسائل رگرسیونی استفاده می کند، در حالی که C4.5 از نسبت به دست آوردن اطلاعات به عنوان معیار تقسیم خود برای مسائل طبقه بندی و رگرسیون استفاده می کند.

مدیریت مقادیر از دست رفته: CART می تواند مقادیر از دست رفته را با تخصیص آن ها به پرتکرارترین کلاس در داده های آموزشی یا با تخصیص تصادفی آنها به کلاس های موجود، مدیریت کند.

هرس: CART از تکنیکی به نام هرس هزینه-پیچیدگی برای جلوگیری از تطبیق بیش از حد درخت تصمیم استفاده می کند، در حالی که C4.5 از روشی به نام "هرس خطای کاهش یافته" استفاده می کند که دقت درخت تصمیم را در مجموعه اعتبارسنجی ارزیابی می کند و شاخه هایی را که این کار را نمی کنند حذف می کند. دقت را بهبود بخشد

مدیریت متغیرهای پیوسته: CART می تواند متغیرهای پیوسته را با انتخاب مقدار آستانه و تقسیم داده ها به دو گروه بر اساس اینکه مقدار متغیر بالاتر یا پایین تر از آستانه است، مدیریت کند، در حالی که C4.5 از روشی به نام "گسسته سازی" استفاده می کند.

(l

درخت های تصمیم و سیستم های مبتنی بر قانون هر دو مدل های یادگیری ماشینی هستند که برای کارهای طبقه بندی و پیش بینی استفاده می شوند، اما در رویکردشان به مدل سازی و نمایش فرآیند تصمیم گیری متفاوت هستند.

درخت های تصمیم گیری فرآیند تصمیم گیری را به عنوان ساختاری درخت مانند نشان می دهند، که در آن هر گره داخلی یک تصمیم را بر اساس ویژگی یا ویژگی خاصی از داده ها نشان می دهد و هر گره برگ نشان دهنده یک کلاس یا مقدار پیش بینی شده است. درخت با تقسیم بازگشتی داده ها بر اساس ویژگی انتخاب شده که به بهترین وجه داده ها را به کلاس ها جدا می کند، ساخته می شود تا زمانی که یک معیار توقف برآورده شود. درختان تصمیم اغلب برای تفسیرپذیری استفاده می شوند.

در مقابل، سیستم های مبتنی بر قانون، فرآیند تصمیم گیری را به عنوان مجموعه ای از قوانین if-then نشان می دهند، که در آن هر قانون یک شرط را در متغیرهای ورودی و یک اقدام یا خروجی مربوطه را مشخص می کند. قوانین با تجزیه و تحلیل داده ها و استخراج الگوهایی که نشان دهنده کلاس ها یا نتایج مختلف هستند ساخته می شوند. سیستم های مبتنی بر قانون اغلب برای انعطاف پذیری شان استفاده می شوند.

(m

در درخت های تصمیم، عمق درخت می تواند تأثیر قابل توجهی بر مبادله بایاس واریانس داشته باشد. مبادله بایاس-واریانس به تعادل بین توانایی مدل برای گرفتن الگوهای اساسی در داده ها (بایاس) و حساسیت آن به نوسانات در داده های آموزشی (واریانس) اشاره دارد.

هنگامی که یک درخت تصمیم خیلی کم عمق باشد، ممکن است سوگیری بالایی داشته باشد، به این معنی که ممکن است نتواند الگوهای اساسی در داده ها را به خوبی ثبت کند. با این حال، ممکن است واریانس کمی داشته باشد، به این معنی که ممکن است نسبت به نوسانات در داده های آموزشی حساسیت کمتری داشته باشد. برعکس، وقتی درخت تصمیم

خیلی عمیق است، ممکن است بایاس کم داشته باشد، به این معنی که ممکن است بتواند الگوهای اساسی در داده ها را به خوبی ثبت کند. با این حال، ممکن است واریانس بالایی داشته باشد، به این معنی که ممکن است به نوسانات در داده های آموزشی بسیار حساس باشد.

یکی از روش های رایج برای یافتن عمق درخت بهینه، استفاده از تکنیکی به نام «هرس» است که شامل رشد درخت بزرگتر و سپس حذف شاخه هایی است که عملکرد درخت را در مجموعه اعتبارسنجی بهبود نمی بخشد. با انجام این کار، درخت هرس شده به دست آمده ممکن است واریانس کمتر و سوگیری کمی بالاتر داشته باشد و در نتیجه عملکرد کلی بهتری در داده های جدید و دیده نشده داشته باشد.

(a)

برای دسته بندی داده ها در prob_cancar ابتدا مقادیر null در این ستون را با مقدار مناسب جایگذاری کردم، سپس توزیع داده را بررسی کرده و داده ها را به بازه هایی ۰.۲ تقسیم کردم که ۵ دسته ایجاد شد (داده ها بین ۱۰ قرار داشتند) و به ترتیب برای آنها لیبل های زیر را در نظر گرفتم:

"Very Low", "Low", "Moderate", "High", "Very High"

	weight	height	salads_per_week	veggies_fruits_per_day	healthy_diet	aerobic_per_week	sports_per_week	current_smoking	survey.month	category_cancer
1	140.0	69.0	0.0	NaN	Below average	2.0	0.0	Never	2008.09	Very Low
2	150.0	67.0	2.0	1.0	Below average	3.0	3.0	Never	2008.09	Low
3	105.0	66.0	0.0	2.0	Average	1.0	0.0	Never	2008.09	Very High
4	220.0	77.0	2.0	5.0	Very healthy	5.0	5.0	Never	2008.09	Moderate
5	135.0	62.0	0.0	1.0	Unhealthy	0.0	0.0	Never	2008.09	Very Low

(b)

یکی از مشکلات ستون 'height' این است که شامل تعداد زیادی null است، همانطور که قبلا دیدیم که می تواند استفاده موثر از این ستون را دشوار کند. مسئله دیگر این است که مقادیر null در ستون "height" را نمی توان به راحتی با استفاده از یک استراتژی ساده مانند میانه و میانگین نسبت داد. یکی از راه حل های ممکن برای این مشکل این است که با استفاده از ستون های دیگر در مجموعه داده ها که ممکن است با ارتفاع مرتبط باشند، مقادیر null را در ستون «height» نتیجه گرفت. به عنوان مثال، وزن اغلب با قد همبستگی زیادی دارد و ما می توانیم با استفاده از رگرسیون خطی از این رابطه برای تخمین مقادیر قد از دست رفته استفاده کنیم.

```

: df['height'].isnull().sum()
df['height']

: 0      69.0
  1      67.0
  2      66.0
  3      77.0
  4      62.0
  ...
379     75.0
380     77.0
382     70.0
383     66.0
384     71.0
Name: height, Length: 375, dtype: float64

```

(c)

با مشاهده مقادیر current_smoking مقادیر پرت و null را حذف کردم

```

Never      355
Once in a while  10
0           1
5           1
2           1
Some days   1
Name: current_smoking, dtype: int64

```

با توجه به مقادیر بالا به نظر میرسد current_smoking داده توصیف پذیر است و مقادیر ۰ و ۵ پرت هستند و باید پاک شوند

```
df['current_smoking'].value_counts()
```

```

Never      355
Once in a while  10
Some days   1
Name: current_smoking, dtype: int64

```

(d)

مقادیر از نوع object را به int با استفاده از map تبدیل کردم.

```
] : df.info()
```

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
Int64Index: 366 entries, 0 to 384
Data columns (total 11 columns):
#   Column                                Non-Null Count  Dtype
---  -
0   user_id                               366 non-null    int64
1   weight                                366 non-null    float64
2   height                                366 non-null    float64
3   salads_per_week                       359 non-null    float64
4   veggies_fruits_per_day                358 non-null    float64
5   healthy_diet                           360 non-null    float64
6   aerobic_per_week                       365 non-null    float64
7   sports_per_week                       365 non-null    float64
8   current_smoking                       366 non-null    int64
9   survey.month                           366 non-null    float64
10  category_cancer                       366 non-null    category
dtypes: category(1), float64(8), int64(2)
memory usage: 32.0 KB
```

```
df.fillna(df.mean(), inplace=True)
```

```
/tmp/ipykernel_12029/820435583.py:1: FutureWarning: The
ted. In a future version, it will default to False. In
ect only valid columns or specify the value of numeric_
df.fillna(df.mean(), inplace=True)
```

```
df.isnull().sum()
```

```
user_id          0
weight           0
height           0
salads_per_week  0
veggies_fruits_per_day  0
healthy_diet     0
aerobic_per_week 0
sports_per_week  0
current_smoking  0
survey.month     0
category_cancer  0
dtype: int64
```

(e)

با مشاهده corr و وابستگی میان داده ها، ستون های user_id, survey.month را به عنوان ستون های اضافه حذف کردم.

(f)

```
train: (256, 8)
test: (110, 8)
```

(h)

```
Accuracy: 0.20909090909090908
Confusion matrix:
[[ 7  6  7  0  3]
 [12  6  5  1  3]
 [ 4  6  6  1  1]
 [ 6  5  5  1  1]
 [ 9  6  5  1  3]]
R2 score: -0.9608303037410582
```

(i)

برای پیش پردازش داده ها:

۱. داده ها در prob_cancer رو به ۵ دسته تقسیم کردم و مقادیر null را در این دسته حذف کردم.

۲. ستون های user_id,survey.month را حذف کردم.

۳. مقادیر null در ستون height را به میانگین آنها جایگذاری کردم.

۴. ستون های healthy_diet و current_smoking را به مقدار عددی تبدیل کردم.

۵. مقادیر null باقی مانده در بقیه ستون ها را با میانگین جایگذاری کردم.

۶. از MinMaxScaler روی همه داده ها استفاده کردم

```
Accuracy: 0.7699115044247787
Confusion matrix:
[[23  5  0  0  0]
 [ 7 15  2  0  0]
 [ 0  4 19  0  0]
 [ 0  0  2 12  3]
 [ 0  0  0  3 18]]
R2 score: 0.8884586180713743
```


Q3

زمینه پژوهش من الگوریتمی برای بررسی ترافیک شهری با استفاده از پیش بینی حرکات رانندگان می باشد بنابراین دیتاست پیشنهادی من به صورت زیر است:

(a)

برای این سوال از دیتاست Dataset behavior Driving در سایت data mendeley استفاده شده است و حاوی 1114 سطر و 7 ستون است. که ستون های آن شامل شتاب ماشین در سه محور (x, y, z, Accz, Accy, Accx) است و جهت گیری و سرعت زاویه ماشین که می تواند چرخش ماشین را تشخیص دهد حول سه محور (GyroX, GyroY, GyroZ) است. همراه یک ستون (class) که در آن یکی از چهار حالت زیر را نشان می دهد:

1. شتاب ماشین به صورت ناگهانی افزایش پیدا کرده و سرعت آن زیاد می شود.

2. به سمت چپ چرخش ناگهانی دارد.

3. به سمت راست چرخش ناگهانی دارد.

4. یا به صورت ناگهانی شتاب آن کاهش پیدا میکند و ماشین به مانع برخورد میکند.

این اطلاعات در شرایطی جمع آوری شده که وضعیت بارندگی نبوده و سطح جاده خشک بوده است. همینطور حسگرها برای سنجش شتاب و سرعت زاویه ای بر روی داشبورد ماشین قرار داشته و توسط 3 راننده جمع آوری شده است. قسمتی از داده ها به شکل زیر است :

(b)

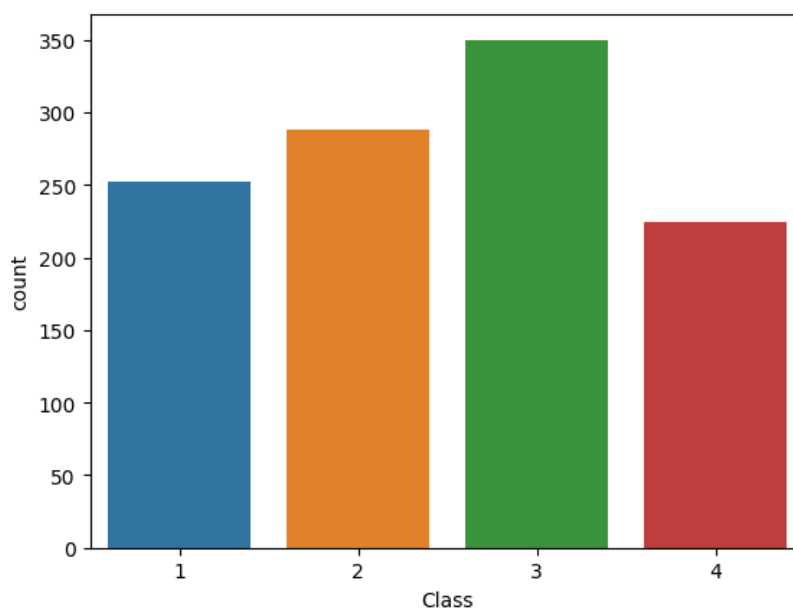
```
df = pd.read_csv('sensors.csv')
df.head(7)
```

	Class	GyroX	GyroY	GyroZ	AccX	AccY	AccZ
0	1	-0.923664	3.694656	0.824427	0.162598	-0.086670	-0.969482
1	1	-0.908397	4.534351	0.832061	0.175781	-0.100586	-1.013184
2	1	0.786260	3.969466	0.587786	0.322754	-0.140381	-0.911621
3	1	0.335878	4.564885	-0.251908	0.480225	-0.226807	-0.936768
4	1	3.351145	2.694656	-0.106870	0.426025	-0.253906	-0.950195
5	1	-1.503817	3.183206	-1.656489	0.383789	-0.141602	-0.919678
6	1	1.358779	8.725191	-0.946565	0.404785	-0.257324	-0.862549

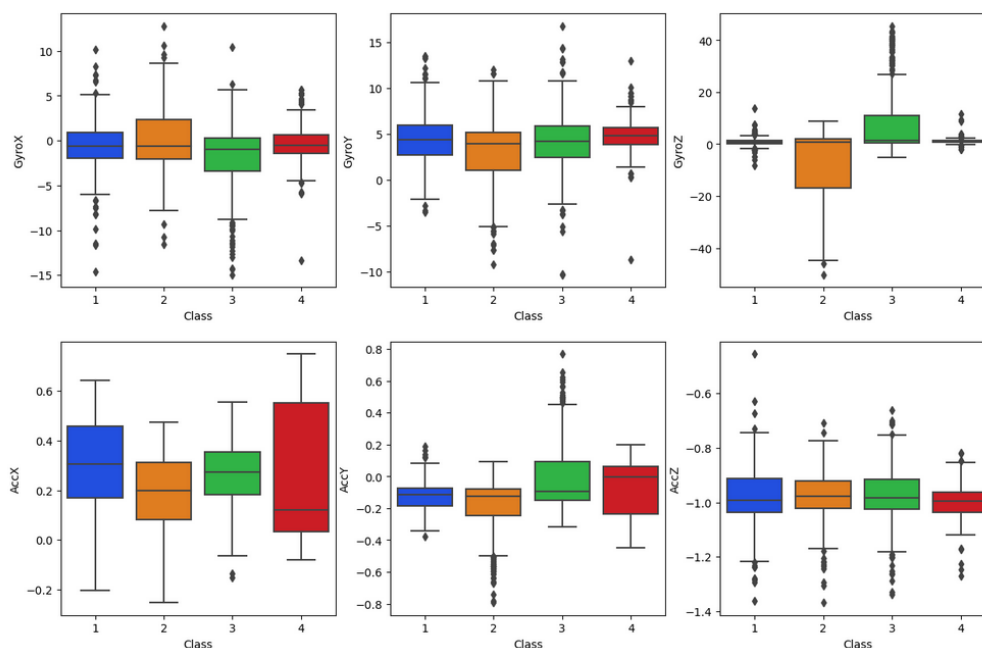
(c)

برای آشنا شدن بیشتر با دیتاست و درک بهتر آن سراغ مصور سازی میرویم شکل زیر نشان میدهد که هر یک از

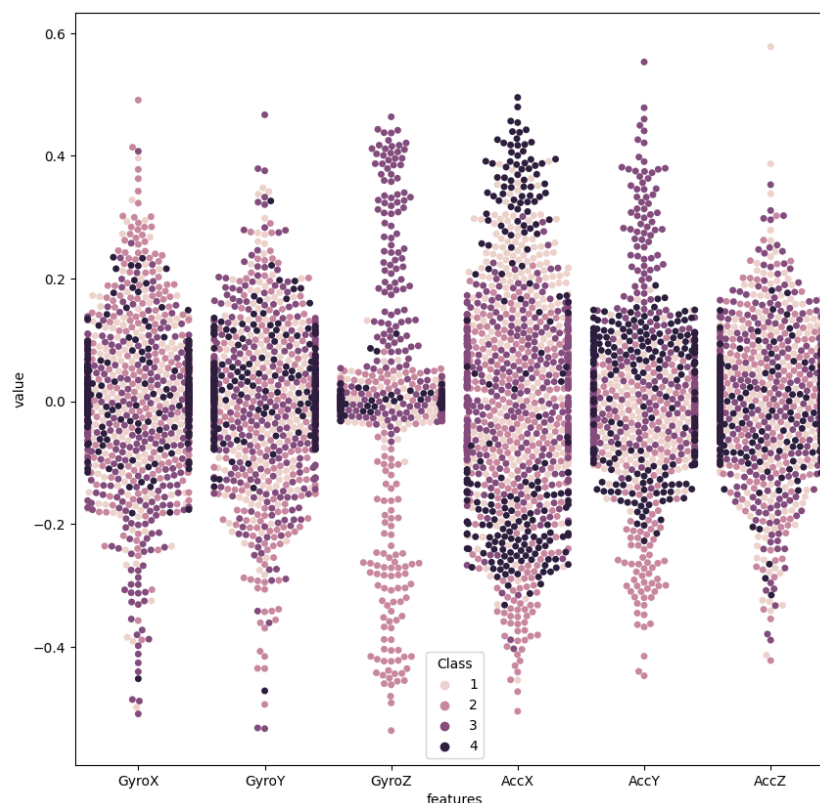
چهار کلاس گفته شده چه تعداد نمونه داریم .

شکل زیر نمودار باکس پلات هر کلاس را به تفکیک نشان میدهد و در هر کدام به تفکیک داده های outlier آن مشخص است مثال برای ستون accx فقط کلاس 3 دارای داده پرت است.

شکل زیر نمونه های مربوط به هر کلاس را به تفکیک نشان میدهد. نمونه هایی باعث ایجاد مشکل در مراحل بعدی و طبقه بندی ما میشود پس در مرحله پیش پردازش داده یک سری داده های outlier را با میانگین داده های همان کلاس در ستون جایگزین میکنیم تا در طبقه بندی ما دچار مشکل نشود.

همانطور که در قسمت قبل گفته شد برخی از داده های پرت در طبقه بندی ما باعث ایجاد مشکل میشوند مثلاً باتوجه به شکل بالا کلاس 3 فقط یک نمونه از آن در ستون ACCX کمتر از 0.4 دارد و ... این داده ها را بامیانگین نمونه های دیگر کلاس 3 در ستون ACCX جایگزین می کنیم بخشی از خروجی کد به شکل زیر است:

```
1 GyroX
Q1 , Q2 , Q3 , IQR : -2.030534351 -0.618320611 0.8969465645 2.9274809155
outlier data : [10.15267176, 6.732824427, 7.290076336, 5.351145038, 6.58778626, 7.34351145, 8.267175573, -7.37404580
2, -8.167938931, -11.66412214, -6.709923664, -7.541984733, -11.48091603, -9.839694656, -14.64885496, -6.641221374, -
8.221374046]

4 GyroX
Q1 , Q2 , Q3 , IQR : -1.4694656485 -0.561068702 0.6145038165 2.083969465
outlier data : [5.160305344, 4.503816794, 5.160305344, 5.290076336, 4.06870229, 5.679389313, 5.312977099, 4.11450381
7, 4.641221374, 5.633587786, 4.305343511, -13.35877863, -4.702290076, -5.877862595, -5.847328244, -5.717557252, -4.6
94656489]

4 GyroY
Q1 , Q2 , Q3 , IQR : 3.8358778625 4.847328244 5.6679389315 1.8320610690000003
outlier data : [10.13740458, 9.091603053, 9.122137405, 8.465648855, 12.98473282, 8.580152672, 9.480916031, 8.6564885
5, 8.770992366, 9.442748092, 0.351145038, -8.679389313, 0.671755725, 0.290076336, 0.702290076]

4 GyroZ
Q1 , Q2 , Q3 , IQR : 0.667938931 0.977099237 1.3435114505 0.6755725195000001
outlier data : [9.335877863, 2.72519084, 3.213740458, 2.732824427, 2.389312977, 11.6259542, 3.152671756, 2.78625954
2, 2.763358779, 3.847328244, 2.664122137, 2.816793893, 3.763358779, 8.893129771, -1.938931298, -0.404580153, -1.2519
08397, -1.916030534, -1.145038168, -0.458015267, -0.58778626]

3 AccX
Q1 , Q2 , Q3 , IQR : 0.18359375 0.27465820350000003 0.3524169925 0.16882324250000003
outlier data : [-0.136230469, -0.150878906]
```

نرمالسازی داده ها باعث میشود که همه ی داده ها در یک رنج قرار بگیرند و بتوان ستون های مختلف را با هم مقایسه کرد و StandardScaler در کتابخانه sklearn برای نرمال سازی همه ی ستون ها به جز ستون class استفاده شده است.

```
array([[ -0.03170665, -0.13015507, -0.01861359, -0.49672404,  0.04434692,
         0.14009952],
       [ -0.02685281,  0.13389953, -0.01797916, -0.42440636, -0.02877161,
        -0.3057532 ],
       [  0.51192402, -0.0437372 , -0.03828114,  0.38180183, -0.23786493,
         0.73041848],
       [  0.36873558,  0.14350152, -0.10806921,  1.24559632, -0.69196946,
         0.47386636],
       [  1.32737003, -0.4446201 , -0.09601491,  0.94829031, -0.83435816,
         0.33687251]])
```

(d)

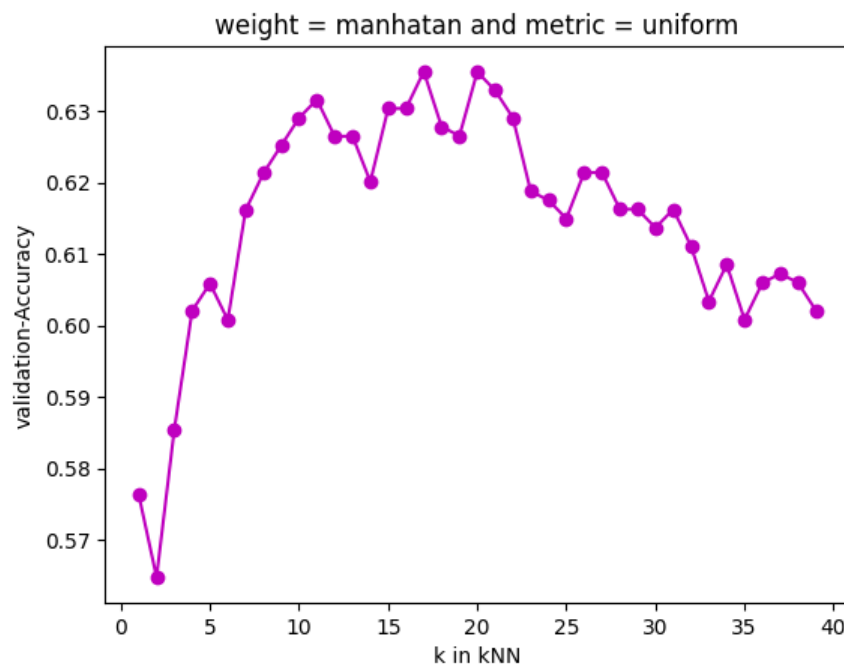
برای اجرای الگوریتم های طبقه بندی نیاز است که داده ها را به سه دسته `validation`, `test`, `train`، دسته بندی کرد داده های `train` را برای آموزش و داده ی `validation` را برای ارزیابی مدل استفاده میکنیم، و در انتها مدل را با داده تست می سنجیم.

برای این کار از متد `train_test_split` در کتابخانه `sklearn` استفاده شده است و دیتاست را به نسبت 30-70 تقسیم بندی میکنیم:

```
Train set: (779, 6) (779,)
Test set: (335, 6) (335,)
```

پیاده سازی الگوریتم KNN

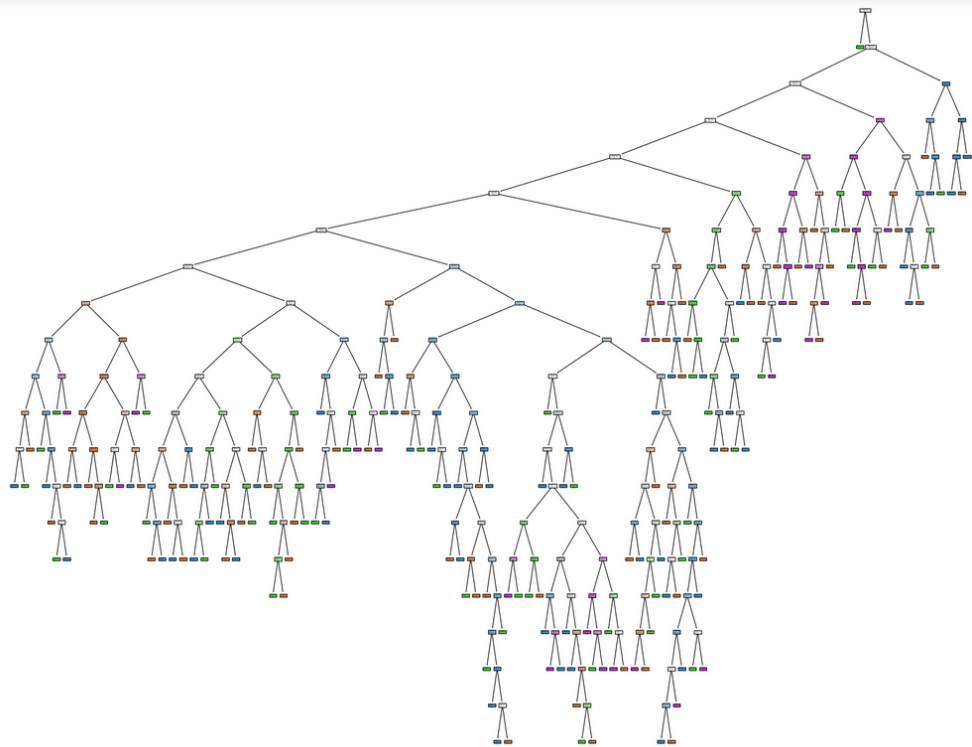
یکی از الگوریتم های پیاده سازی شده روی این مجموعه داده `knn` می باشد، در این مسئله الگوریتم `knn` را به ازای پارامتر های مختلف امتحان کردم و در نهایت بهترین آن پارامتر ها را انتخاب کردم و روی مجموعه داده آزمایش استفاده کردم.


```
Accuracy: 0.5880597014925373
Confusion matrix:
[[26 17 21 12]
 [10 50 20  7]
 [15 21 65  4]
 [ 6  2  3 56]]
R2 score: -0.12797345089869672
```

پایاده سازی الگوریتم Decision Tree

یکی دیگر از متدهای به کار گرفته شده روی این مجموعه داده decision tree میباشد.


```
Accuracy: 0.564179104477612
Confusion matrix:
[[31 17 15 13]
 [11 51 21  4]
 [26 22 52  5]
 [ 8  3  1 55]]
R2 score: -0.23887731537554702
```

Q4

(a)

Out[132]:

	f1	f2	f3	f4	f5	f6	target
0	M01	A	20	N	N	Y	+
1	M01	A	20	?	?	?	+
2	M01	A	30	Y	Y	Y	+
3	M01	A	50	N	Y	Y	+
4	M01	A	55	Y	Y	N	+

برای پیش پردازش داده ها ستون هایی که شامل مقدار ؟ میشدند را حذف کردم، مقادیر از نوع object در هر ستون را با مشاهده مقادیر آنها از طریق value_count با مقدار عددی جایگذاری کردم.

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
Int64Index: 51 entries, 0 to 64
Data columns (total 7 columns):
#   Column      Non-Null Count  Dtype
---  ---
0    f1          51 non-null    int64
1    f2          51 non-null    int64
2    f3          51 non-null    int64
3    f4          51 non-null    int64
4    f5          51 non-null    int64
5    f6          51 non-null    int64
6    target      51 non-null    int64
dtypes: int64(7)
memory usage: 3.2 KB
```

(b)

انتخاب روش برای تقسیم داده ها به مجموعه های آموزشی و تست به مجموعه داده های خاص و مشکل موجود بستگی دارد. هر دو روش hold-out و cross-validation مزایا و معایب خود را دارند و انتخاب باید بر اساس اندازه مجموعه داده، پیچیدگی و هدف تجزیه و تحلیل انجام شود. به طور کلی، زمانی که مجموعه داده بزرگ است و منابع محاسباتی محدود است، روش hold-out برای پیاده سازی ساده است و می تواند تخمین خوبی از عملکرد مدل ارائه دهد. با این حال، ممکن است برای مجموعه داده های کوچک بهینه نباشد، زیرا مجموعه تست حاصل ممکن است از نظر آماری معنی دار نباشد. از سوی دیگر، cross-validation انتخاب بهتری برای مجموعه داده های کوچک است، جایی که خطر بیش از حد برازش یا عدم تناسب مدل وجود دارد. این روش تخمین دقیق تری از عملکرد مدل ارائه می دهد و

می تواند به شناسایی مسائل بالقوه مدل، مانند سوگیری یا واریانس کمک کند. با این حال، می تواند از نظر محاسباتی گران باشد، به خصوص زمانی که مجموعه داده بزرگ باشد.

برای این مجموعه داده با توجه به اینکه تعداد محدودی دارد استفاده از cross validation میتواند انتخاب بهتری باشد.

(e)

Accuracy: 0.81818181818182
Precision: 0.9
Recall: 0.9
F1 score: 0.9

(f)

(g)

Accuracy: 0.81818181818182
Precision: 0.9
Recall: 0.9
F1 score: 0.9

نتیجه در مقایسه با حالت قبل تغییری ایجاد نشد.

(h)

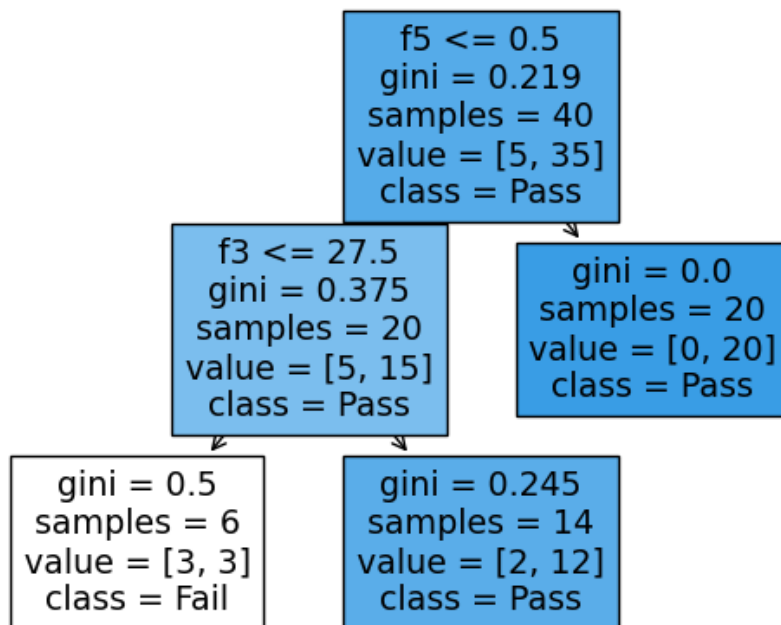
```
{'criterion': 'gini', 'max_depth': 2, 'min_samples_split': 10}
```


(i)

Accuracy: 0.81818181818182
Precision: 0.9
Recall: 0.9

```
_ = tree.plot_tree(ct3,  
                  feature_names= X.columns,  
                  class_names=['Fail', 'Pass'],  
                  filled=True)
```



```
from sklearn.metrics import classification_report  
print(classification_report(y_test, y_pred, target_names=['fail', 'pass'])
```

	precision	recall	f1-score	support
fail	0.00	0.00	0.00	1
pass	0.90	0.90	0.90	10
accuracy			0.82	11
macro avg	0.45	0.45	0.45	11
weighted avg	0.82	0.82	0.82	11

ارزیابی در بالا نشان داده شده است، که دارای دقت ۰.۸ میباشد.

PassengerId	Survived	Pclass	Name	Sex	Age	SibSp	Parch	Ticket	Fare	Cabin	Embarked	
0	1	0.0	3	Braund, Mr. Owen Harris	male	22.0	1	0	A/5 21171	7.2500	NaN	S
1	2	1.0	1	Cummings, Mrs. John Bradley (Florence Briggs Th...	female	38.0	1	0	PC 17599	71.2833	C85	C
2	3	1.0	3	Heikkinen, Miss. Laina	female	26.0	0	0	STON/O2. 3101282	7.9250	NaN	S
3	4	1.0	1	Futrelle, Mrs. Jacques Heath (Lily May Peel)	female	35.0	1	0	113803	53.1000	C123	S
4	5	0.0	3	Allen, Mr. William Henry	male	35.0	0	0	373450	8.0500	NaN	S

برای پیش پردازش داده ها :

در ابتدا ستون های Ticket و Name و PassengerId و Name که تاثیری روی خروجی ندارد را حذف کردم. مقادیر null ، در ستون age برابر ۱۱۷ می باشد، با استفاده از میانگین و انحراف معیار با مقدار مناسبی جایگذاری کردم و دیتای خالی در ستون Embarked با S که دارای بیشترین تعداد میباشد جایگذاری کردم. (فقط همین دو ستون دارای مقدار null بودند).

نتیجه دیدن تعداد داده های null بعد از این پردازش:

```
: Survived      0
Pclass         0
Sex            0
Age           0
SibSp         0
Parch         0
Fare          0
Embarked       0
dtype: int64
```

- ستون Sex , Embarked را به مقدار عددی با استفاده از map جایگذاری کردم.

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 891 entries, 0 to 890
Data columns (total 8 columns):
#   Column      Non-Null Count  Dtype
---  -
0   Survived    891 non-null    int64
1   Pclass      891 non-null    int64
2   Sex         891 non-null    int64
3   Age        891 non-null    float64
4   SibSp       891 non-null    int64
5   Parch       891 non-null    int64
6   Fare        891 non-null    float64
7   Embarked    891 non-null    int64
dtypes: float64(2), int64(6)
memory usage: 55.8 KB
```

(b)

```
train: (712, 7)
test: (179, 7)
```

(c)

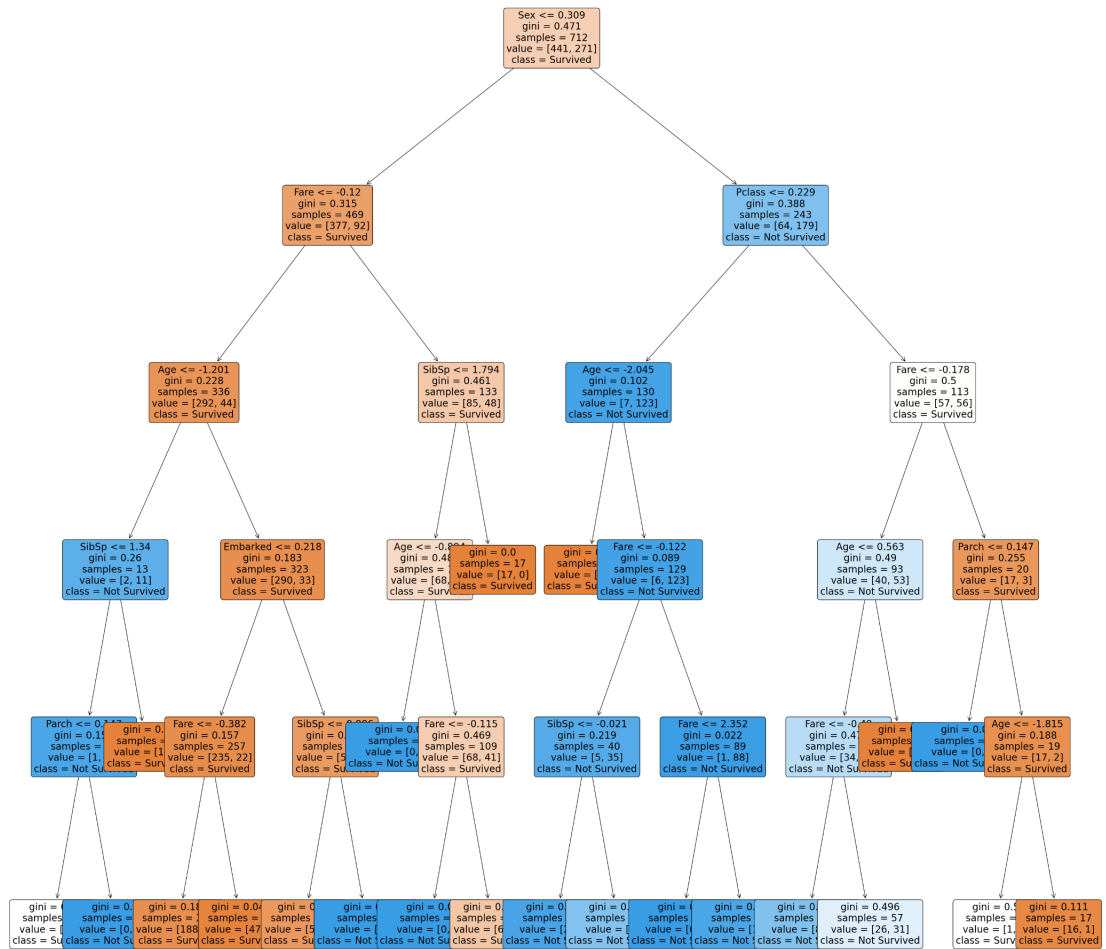
```
{'max_depth': 5,
 'max_features': None,
 'min_samples_leaf': 1,
 'min_samples_split': 2}
```

(d)

```
Accuracy: 0.8435754189944135
Precision: 0.8208955223880597
Recall: 0.7746478873239436
F1 score: 0.7971014492753623
```

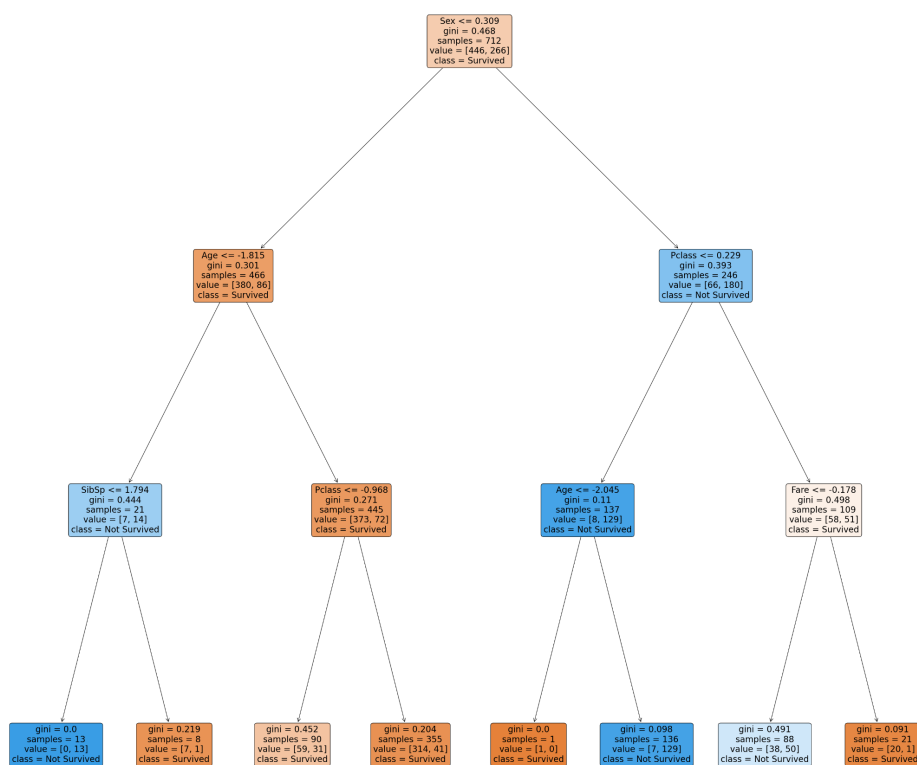
(e)

(f)

DecisionTreeClassifier(ccp_alpha=0.005851278782500746, max_depth=5)

(g)

Accuracy: 0.8603351955307262
Precision: 0.8382352941176471
Recall: 0.8028169014084507

مدل نسبت به حالت قبل عملکرد بهتری دارد با مقایسه عملکرد و نتایج نسبت به حالت قبل